

shaped by russian aggression and renewal of the place of Ukraine in the world/ Наук. ред. В.Юрчишин. Київ: Центр Разумкова, 2022. 102 с.

4. Лахижа М.І. Диджиталізація в Україні: поняття, проблеми, перспективи та завдання публічного управління. Науковий вісник: Державне управління. 2 (24) 2020. URL: <https://nvdu.undicz.org.ua/index.php/nvdu/article/view/63> DOI: [https://doi.org/10.32689/2618-0065-2020-2\(4\)-202-213](https://doi.org/10.32689/2618-0065-2020-2(4)-202-213)

5. Лахижа М.І., Носков О.М. Державне регулювання еластичності ринку праці: польський досвід. Державно-управлінські студії № 11, 2019. URL: <http://studio.ipk.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/Lakhyzha-Noskov-DUS-11.pdf>

УДК 336.32

Фурманчук Оксана Сергіївна,

кандидат економічних наук, доцент

Ладатко Карина Юрїївна

*Національний університет «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка» (Україна)*

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОБЛІКУ РУХУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

Основні засоби є основою господарської діяльності підприємства, одним із ключових елементів процесу виробництва продукції, а отже, одним із найважливіших об'єктів обліку і звітності, що характеризує загальний майновий стан підприємства, його економічний потенціал та інвестиційну привабливість. Раціональність та ефективність їх використання впливають на фінансові результати підприємства, та його здатність забезпечувати блага суспільства. У бухгалтерському обліку підприємства засоби праці виділено в окремий об'єкт обліку.

Основні засоби – матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх у процесі виробництва або постачання товарів, виконання робіт і надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він довший за рік) [3].

Об'єкт основних засобів – це одиниця обліку основних засобів. Для обліку й узагальнення інформації про наявність та рух основних засобів призначено рахунок 10 «Основні засоби». Підставою для зарахування на баланс основних засобів є акт приймання-передачі (введення в експлуатацію) основних засобів [4].

Основні засоби зараховуються на баланс підприємства за первісною вартістю, яка складається з таких витрат:

- суми, що сплачують постачальникам і підрядникам за устаткування, інструмент, інвентар та інші необоротні активи, за виконані проектно-вишукувальні і будівельно-монтажні роботи (без непрямих податків);

- реєстраційні збори, державне мито та аналогічні платежі, що здійснюються у зв'язку з придбанням (отриманням) прав на об'єкт основних засобів;

- суми ввізного мита;

- суми непрямих податків у зв'язку з придбанням (будівництвом) основних засобів (якщо вони не відшкодовуються підприємству);

- витрати зі страхування ризиків доставки основних засобів;

- витрати на транспортування, установку, монтаж, налагодження і пуск основних засобів.

- інші витрати, безпосередньо пов'язані з доведенням основних засобів до стану, у якому вони придатні для використання із запланованою метою [4].

Облік руху основних засобів на підприємствах України стикається з низкою актуальних проблем, які потребують вирішення. До них належать:

1. Недосконалість нормативно-правової бази. Існує суперечність між нормами Положення про бухгалтерський облік основних засобів (П(С)БО 7) та іншими нормативно-правовими актами, що регулюють їх облік. Крім того, нечітко визначені деякі терміни та поняття, пов'язані з обліком основних засобів, недостатньо розроблені методичні рекомендації щодо їх обліку в певних галузях.

2. Ускладнена процедура первісної оцінки основних засобів, зокрема використання неефективних методів оцінки може призвести до зниження ефективності діяльності підприємства; необхідність отримання документів, що підтверджують первісну вартість основних засобів, може ускладнити процес їх обліку, існує ризик завищення первісної вартості основних засобів з метою штучного збільшення активів підприємства.

3. Проблеми, пов'язані з обліком амортизації основних засобів. Так, використання різних методів амортизації може призвести до нерівномірного розподілу витрат на амортизацію протягом строку їх корисної експлуатації. Необхідність щорічного перегляду строку корисної експлуатації може призвести до додаткових витрат часу та ресурсів. Існує ризик заниження залишкової вартості основних засобів з метою зменшення податкових платежів.

4. Недосконалість системи внутрішнього контролю за обліком основних засобів. Зокрема, недостатній контроль за рухом основних засобів може призвести до їх втрати, крадіжки або незаконного використання, а відсутність чіткої системи документації операцій з основними засобами може ускладнити їх відстеження та контроль. Недостатній рівень кваліфікації працівників, які здійснюють облік засобів, може призвести до помилок та порушень.

5. Недосконалість системи інформаційного забезпечення обліку основних засобів. Це пов'язано з тим, що застаріле програмне забезпечення на деяких підприємствах може не відповідати сучасним потребам підприємств; відсутність єдиної системи обліку основних засобів на підприємстві може призвести до дублювання даних та помилок у фінансовій звітності.

Вирішення даних проблем потребує комплексного підходу, який включає:

- удосконалення нормативно-правової бази обліку основних засобів;
- спрощення процедури їх первісної оцінки;
- розроблення більш гнучких методів амортизації;
- удосконалення системи внутрішнього контролю за обліком основних засобів;
- впровадження сучасних інформаційних систем обліку основних засобів.

Облік руху основних засобів є важливою складовою частиною бухгалтерського обліку підприємства. Правильне ведення їх обліку дозволяє керівництву підприємства приймати обґрунтовані управлінські рішення, а також забезпечує дотримання вимог законодавства.

Література

1. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерство фінансів України від 30.11.1999 р. № 291: станом 29 лип. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11#Text> (дата звернення: 01.05.2024).

2. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. №291: станом

23 лют. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text> (дата звернення: 01.05.2024).

3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби»: Наказ Міністерства фінансів України від 27.04.2000 р. № 92: станом 29 лип. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#o18> (дата звернення: 01.05.2024).

4. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів: Наказ Міністерства фінансів України від 30.09.2003 р. № 561: станом 18 жовт. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0561201-03#n10> (дата звернення: 01.05.2024).

УДК 657.92

Жижка Яна Вікторівна,
Потерайко Артем Юрійович, студенти,
Науковий керівник: Коба Олена Вікторівна,
кандидат технічних наук, доцент,
Національний університет «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка» (Україна)

ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УКРАЇНІ

Головним завданням бухгалтерського обліку є забезпечення повною та достовірною інформацією всіх зацікавлених сторін: керівництво для прийняття обґрунтованих рішень, інвесторів і кредиторів для співпраці з підприємством, податкових органів про нарахування і сплату відповідних податків. Бухгалтерський облік виступає основним показником фінансового стану підприємства і грає ключову роль у економіці в цілому [1].

Для того, щоб ведення бухгалтерського обліку відбувалися належним чином, створена система його